

100-ročné rozprávky #1

*Modrá kniha
rozprávok
×35*

Andrew
Lang

R.H.

100-ročné rozprávky (#1)
Modrá kniha rozprávok (x35)

ANDREW LANG

Predslov

Táto e-knižka = 100-ročné rozprávky (1), Modrá kniha rozprávok x35, vyšla ako prvé dielo vo vydavateľstve Robert Hodosi už v roku 2018. Nachádza sa tu 35 rozprávok. Je to dielo z 12-dielnej edície najkrajších starodávnych poviedok z celého sveta, ktoré boli známe už pred rokom 1910. Ich spoločný názov je The Coloured Fairy Books = Farebné rozprávkové knihy. V slovenčine som tieto poviedky a rozprávky zoradil od najkratších po najdlhšie. A po menšej úprave takmer všetky vyšli v sedem-dielnej edícii ako e-knihy = Poviedky na večery a noci. Tu je ich zoznam:

100+1 poviedok na večery a noci, najkratšie

77 poviedok na večery a noci, kratšie

66 poviedok na večery a noci, krátke

55 poviedok na večery a noci, stredne dlhé

44 poviedok na večery a noci, dlhé

33 poviedok na večery a noci, dlhšie

22+2 poviedok na večery a noci, najdlhšie

(SPOLU je to 400 poviedok na večery a noci)

100-ročné rozprávky (1), Modrá kniha rozprávok (x35) = The Blue Fairy Book, vyšla pôvodne v angličtine v roku 1889 ako prvá zo série 12 kníh rozprávok a poviedok z celého sveta, ktoré zhromaždil škótsky básnik Andrew Lang. Keďže prvé dielo z kolekcie viacerých kníh je vždy najkrajšie, tak po dočasnom stiahnutí z predaja ho opäť ponúkam čitateľom na čítanie a pobavenie nielen počas dlhých zimných večerov. Všetky poviedky, ktoré sú v tejto e-knižke sa nachádzajú aj vo vyššie spomínanom zozname siedmich e-kníh s poviedkami zoradenými od najkratších po najdlhšie, kde sa nachádza spoločne 400 poviedok a rozprávok.

R.H.

100-ročné rozprávky [1.séria]

Modrá kniha rozprávok (x35)

Anotácia a tiráž z roku 2018

Príbehy a rozprávky v slovenčine určené hlavne pre deti, ktoré už vedia čítať, ale i pre mladších či starších. Veľmi dobre rozvinú slovnú zásobu. Pozbieral ich Andrew Lang z celého sveta pred viac ako 100 rokmi. Po cenných radách z Jazykovedného ústavu Ľ. Štúra SAV sa nám konečne podarilo vykresiť hodnotné dielo, ktoré Vám teraz predkladáme. Pritom dúfame, že Vám prinesie toľko pekných a zaujímavých zážitkov, ako nám, ktorí sme toto dielo tvorili. JÚĽŠ SAV a jeho členom týmto ďakujeme za neoceniteľnú podporu a poradenstvo. Kniha obsahuje 35 rozprávok a poviedok.

******(1,6k=1600 slov) – označuje dĺžku poviedky v tisícoch slovách. Poviedky sú usporiadané od najkratšej po najdlhšiu.

Autori: Rôzni

Editoval a pozbieral: Andrew Lang

Názov originálu: The Blue Fairy Book

Rok pôvodného vydania: 1889

Preložil a editoval: Eduard Rodos

(Róbert Hodoši, + kolektív)

Vydal: Robert Hodosi, Lovce

1.slovenské vydanie: v roku 2018

Editované v roku 2024

Počet PDF strán: 413 (A5)

PDF => ISBN: 978-80-570-0154-6

(EAN: 9788057001546)

EPUB => ISBN: 978-80-570-0155-3

(EAN: 9788057001553)

MOBI => ISBN: 978-80-570-0156-0

(EAN: 9788057001560)

Obsah

100-ročné rozprávky (#1).

Modrá kniha rozprávok (x35).

ANDREW LANG

Predslov

100-ročné rozprávky [1.séria]

Modrá kniha rozprávok (x35).

Anotácia a tiráž z roku 2018

=> 100+1 poviedok na večery a noci, najkratšie

1*/ Žaby a diamanty

2*/ Červená čiapočka

3*/ Rumcajs Rumpel

=> 77 poviedok na večery a noci, kratšie

4*/ Mlynček mel

5*/ Pán Kocúr v čižmách

6*/ Veľký lotor Jano (PRE 12R+).

7*/ Modrá brada (PRE12R+).

=> 66 poviedok na večery a noci, krátke

8*/ Pastierka husí

9*/ Snehulienka a Ruženka

10*/ Popoluška

11*/ Janko a Marienka

12*/ Princ s dlhým nosom

=> 55 poviedok na večery a noci, stredne dlhé

13*/ Vodná ľalia a zlaté priadky.

14*/ Dávidko Whittington

15*/ Felícia a hrniec dobrôt

16*/ Verný Janko

17*/ Malý Palček

18*/ Statočný krajčír

=> 44 poviedok na večery a noci, dlhé

19*/ Alibaba a 40 zbojníkov

20*/ Hrozná hlava

21*/ Šípková Ruženka

22*/ Bronzový prsteň

23*/ Nebojácny mládenec

24*/ Princezná na sklenenom kopci

=> 33 poviedok na večery a noci, dlhšie

25*/ Biely medveď

26*/ Zlatovláska

27*/ Princ Miláčik

=> 22+2 poviedok na večery a noci, najdlhšie

28*/ Aladín a čarovná lampa

ČASŤ 1. (ALADÍN A ČAROVNÁ LAMPA)

ČASŤ 2. (ALADÍN A ČAROVNÁ LAMPA)

29*/ Princezná chyžná

ČASŤ 1. (PRINCEZNÁ CHYŽNÁ)

ČASŤ 2. (PRINCEZNÁ CHYŽNÁ)

30*/ Úžasná ovečka

ČASŤ 1. (ÚŽASNÁ OVEČKA)

ČASŤ 2. (ÚŽASNÁ OVEČKA)

31*/ Biela mačka

ČASŤ 1. (BIELA MAČKA)

ČASŤ 2. (BIELA MAČKA)

32*/ Cesta do Liliputu

1. Kapitola (Cesta do Liliputu).

2. Kapitola (Cesta do Liliputu).

3. Kapitola (Cesta do Liliputu).

4. Kapitola (Cesta do Liliputu).

5. Kapitola (Cesta do Liliputu).

33*/ Kráska a zvierá

ČASŤ 1. (KRÁSKA A ZVIERA).

ČASŤ 2. (KRÁSKA A ZVIERA).

ČASŤ 3. (KRÁSKA A ZVIERA).

34*/ Princezná Bellissima a trpaslík

ČASŤ 1. (PRINCEZNÁ BELLISSIMA A TRPASLÍK).

ČASŤ 2. (PRINCEZNÁ BELLISSIMA A TRPASLÍK).

ČASŤ 3. (PRINCEZNÁ BELLISSIMA A TRPASLÍK).

35*/ Princ Ahmed a víla Paribana

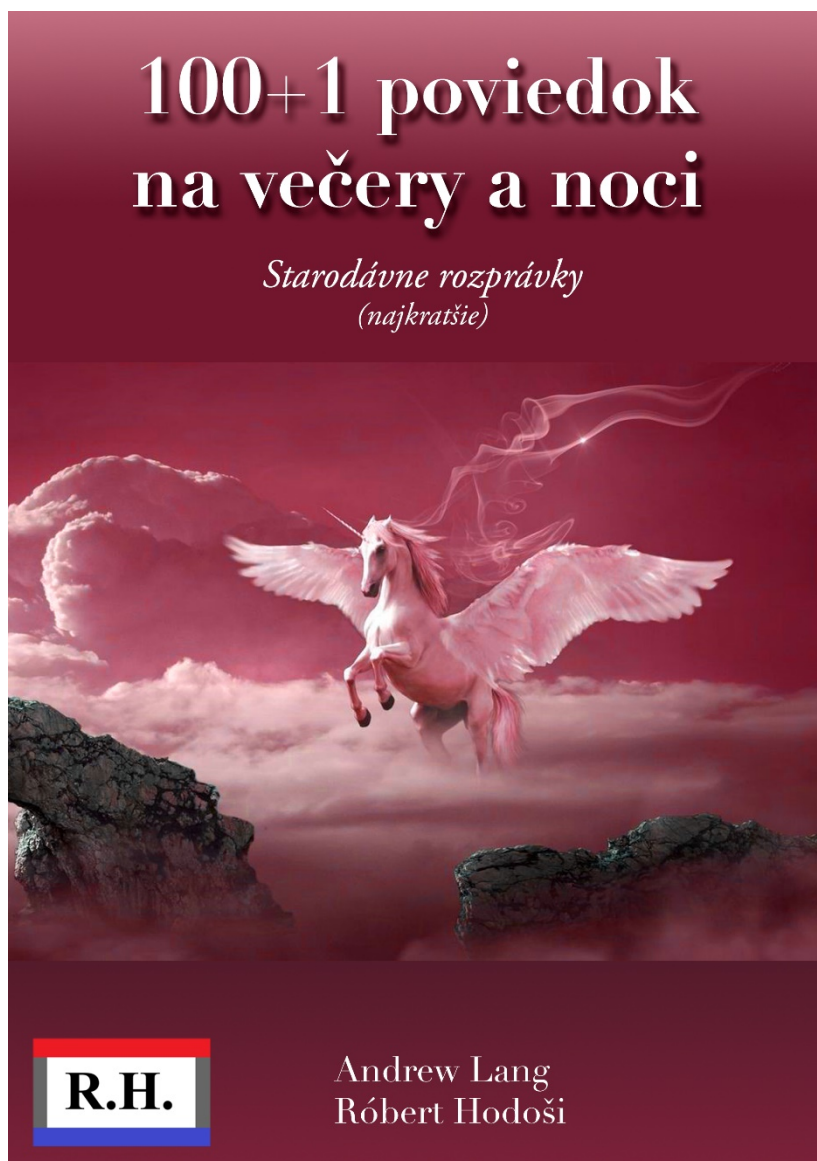
ČASŤ 1. (PRINC AHMED A VÍLA PARIBANA).

ČASŤ 2. (PRINC AHMED A VÍLA PARIBANA).

ČASŤ 3. (PRINC AHMED A VÍLA PARIBANA).

KONIEC

=> 100+1 poviedok na večery a noci, najkratšie

1*/ Žaby a diamanty

Charles Perrault (šárl peró)

18. diel zo 400,

francúzska poviedka, počet slov 870

Kedysi dávno žila raz jedna vdova, ktorá mala dve dcéry. Tá staršia povahou i do tváre každému, kto na ňu pozrel, pripomínala svoju matku. Matka i staršia dcéra boli také neprijemné, protivné a pyšné, že žiť s nimi bolo veľmi ťažké.

Mladšia viacej pripomínala správaním otca. Bola zdvorilejšia a mala príjemnejšiu povahu. Celkovo bola najkrajším dievčaťom, ktoré kto kedy videl. Ľudia prirodzene milovali jej krásu a dobrotu. Matka viacej milovala staršiu dcéru a zároveň neznášala mladšiu dcéru. Vôbec ju nemala rada. Preto musela jedávať v kuchyni a neustále pracovať.

Okrem iných vecí toto úbohé dieťa muselo chodiť tri kilometre od domu po vodu a zakaždým priniesť domov plný džbán vody. V jeden deň, keď prišla ku fontánke, prišla k nej chudobná žena, ktorá ju vrúcne prosila, aby sa jej dala napiť vody.

„Och, áno! S celým svojím srdcom ti dám napiť, dobrá žena,“ odpovedala pekná mladá dievčina. Hneď opláchla džbán, nabrala trochu vody z najčistejšieho miesta vo fontáne, podala jej ho, a pridržala jej džbán, aby sa mohla ľahšie napiť.

Ako sa stará žena napila, povedala jej: „Ty si tak veľmi pekná, moja drahá, taká dobrá a máš i slušné spôsoby. Nedokážem si pomôcť a dám ti dar.“ Pretože to bola v skutočnosti víla, ktorá zobrala na seba podobu chudobnej vidieckej ženy, aby videla, nakoľko je zdvorilá, úctivá a slušná táto mladá dievčina. „Dám ti taký dar,“ pokračovala stará žena, „že zakaždým, keď povieš slovo, z tvojich úst vyjde buď kvetina alebo drahokam.“

Keď táto pekná dievčina prišla domov, jej matka ju vyhrešila, že sa tak dlho zdržala pri fontáne.

„Prepáč, matka moja,“ povedalo úbohé dievča, „že som sa viacej neponáhľala.“ A ako vyslovilo tieto slová, z jeho úst vyšli dve ruže, dve perly a dva diamanty.

„Čože to vidím?“ povedala matka, celkom udivená. „Myslím, že vidím, ako z tvojich úst vychádzajú perly a diamanty. Ako sa to stalo, dieťa moje?“ To bolo prvýkrát, čo ju nazvala svojím dieťaťom. Úbohé mladé stvorenie jej povedalo úprimne celú záležitosť, čo sa stalo. A zatiaľ čo rozprávala, z jej úst vychádzalo nescíselné množstvo diamantov.

„Môj dobrý bože,“ zvolala matka. „Musím tam poslať aj svoju staršiu dcéru. Pod' sem, Fansy. Pozri, čo vychádza z úst tvojej mladšej sestry, keď hovorí! Nebola by si rada, keby si aj ty mala ten istý dar? Nemusíš urobiť nič iné, len ísť k tej fontánke po vodu, a keď príde istá chudobná žena a spýta sa ťa, aby si jej dala napiť, daj jej veľmi slušne napiť sa vody.“

„To by v skutočnosti bol veľmi drahocenný dar, aby som ja išla po vodu,“ povedala neslušne vychovaná koketná dcéra.

„Musíš ísť, ty nehanebnica, a v túto minútu!“ povedala matka. Tak išla, ale celý čas nadávala a hromžila. Zobrala so sebou ten najdrahší strieborný krčah, čo mali doma. Čoskoro prišla k fontánke. A vtedy uvidela vychádzať z lesa nádherne oblečenú dámu, ktorá prišla k nej a chcela od nej, aby jej dala napiť vody.

„Prosím ťa, daj sa mi napiť vody.“ Toto bola tá istá víla, ktorá sa zjavila jej mladšej sestry, ale teraz zobrala na seba podobu princeznej v tých najlepších šatách, aby videla, ako ďaleko zájde drzosť staršej dcéry.

„Čo si myslíš? To len kvôli tebe som sem prišla?“ odpovedala drzo papuľnatá staršia dcéra. „Nech sa teda páči, ráčte, milostivá pani. Všetkým len preto som sem doniesla strieborný krčah, všakže? No, dovoľm ti napiť sa, keď tak veľmi prosíš! I keď mohla si aj krajšie!“

„Ty nemáš príliš veľmi slušné spôsoby,“ odpovedala víla bez toho, aby sa veľmi rozčuľovala. „Nuž, keď máš takú zlú výchovu, chabé spôsoby a si taká neochotná, dám ti taký dar, že zakaždým, keď niečo povieš, vyjde z tvojich úst had alebo žaba.“

Hneď ako ju uvidela matka prichádzať, zavolala na ňu:

„Nuž, dcéra moja?“

„No, matka moja?“ odpovedala nehanebná drzá dcéra a z jej úst vyskočili dva hady a dve žaby.

„Ó, pre zľutovanie božie!“ zvolala matka. „Čo to vidím? Za to môže tá darebáčka, tvoja mladšia sestra. Ale veď ona za to zaplatí!“ A okamžite bežala za ňou a poriadne ju zbila. Úbohá dievčina utiekla od nej preč a neďaleko odtiaľ sa ukryla v lese.

Tam ju našiel kráľov syn, ktorý sa práve vracal z poľovačky. Veľmi sa mu zapáčila, lebo v skutočnosti bola naozaj veľmi pekná. Spýtal sa jej, prečo je sama v lese a prečo plače.

„Bohužiaľ, pane! Moja matka ma vyhnala z domu.“ Princ si všimol, ako jej z úst vyšlo šesť perál a toľko isto diamantov. Chcel sa hneď dozvedieť, ako je to možné. Ona mu nato vyrozprávala celý svoj príbeh. Princ sa do nej veľmi zaľúbil a dar, ktorý táto dievčina mala od víly, považoval za hodnotnejší než sobáš s hocijakou inou nevestou. Odprevadil ju do kráľovského paláca, kde ich čakal jeho otec kráľ. Princ si ju zobral za manželku a spravil z nej princeznú.

A čo sa týka jej staršej sestry, tú už nikto viacej nemal rád. Matka ju tiež vyhnala do lesa, v ktorom sa úplne stratila, a nikto o nej už viac nič nepočul.

Mladšia dcéra sa stala princeznou, ktorej manžel, princ, sa po smrti svojho otca stal kráľom a jeho princezná kráľovnou. Potom spolu vládli kráľovstvu s láskou, spravodlivo a s múdrosťou.

****Koniec****

2*/ Červená čiapka

Róbert Hodoši

58. diel zo 400, počet slov 1010

Kedysi dávno žilo raz v jednej dedine jedno vidiecke dievča. Bolo to najkrajšie stvorenie, aké kedy len mohol človek stretnúť. Jej matka ju mala príliš veľmi rada a jej stará babka ju tiež nadovšetko milovala. Jej dobrá mama jej ušila červenú čiapku, ktorá sa jej tak páčila, že ju všade nosila. A tak ju začali volať Červená čiapka.

Jedného dňa, keď jej matka urobila múčnik s pudingovým krémom, jej povedala:

„Moja drahá dcérenka, choď sa pozrieť, ako sa darí tvojej starej mame, lebo som počula, že je veľmi chorá. Odnies jej pudingový múčnik a tento malý hrnček masla.“

Malá Červená čiapka sa okamžite vydala na cestu ku svojej starej babke, ktorá žila vo vedľajšej dedine. Ako išla cez les, stretla majstra vlka, ktorý si vo svojej mysli zaumienil, že ju zje. Ale obával sa, lebo v tomto kraji sa potulovalo veľa horárov. Spýtal sa jej, kam ide. Úbohé dieťa nevedelo, že je nebezpečné postávať a rozprávať sa s vlkmi, tak mu povedalo:

„Idem pozrieť svoju starú babku. Nesiem jej pudingový múčnik a malý hrnček masla od svojej mamky.“

„Býva tvoja babka veľmi ďaleko?“ spýtal sa vlk.

„Ó, ani nie. Hneď tu vo vedľajšej dedine,“ odpovedala malá Červená čiapka „Je to za tým mlynom, ktorý vidíš tam v diaľke. Prvý dom v tej dedine.“

„Nuž,“ povedal vlk, „ja som ju tiež už dlho nevidel. Je to moja dobrá kamarátka, tak ju tiež pôjdem pozrieť. Ty choď svojou cestou a ja pôjdem cez kopec. Uvidíme, kto tam bude skôr.“

Vlk začal bežať tak rýchlo, ako len vedel. Idúc najkratšou cestou krížom cez kopec. A malé dievčatko išlo dlhšou cestou. Cestou zbieralo orechy. Naháňalo motýle. A robilo kytičky z poľných kvetov, ktoré rástli povedľa chodníka.

Netrvalo dlho a vlk bol už predo dvermi domu starej žienky. Zaklopal na dvere – klop, klop.

„Kto je tam?“

„Tvoje vnúča, malá Červená čiapočka,“ odpovedal vlk s pozmeneným hlasom, aby ho babka nespoznala, „ktorá ti priniesla pudingový múčnik a malý hrnček masla od mamy.“

Stará babka, ktorá bola v posteli, lebo bola nejaká chorľavá, zakričala:

„Zatiahni za paličku a západka na dverách sa nadvihne.“

Vlk potiahol západku a dvere sa otvorili. Hneď nato skočil na starú ženu a na jeden hlt ju celú prehltol, lebo už tri dni nič nejedol, taký bol hladný. Potom zatvoril dvere a ľahol si do postele starej babky. Očakával malú Červenú čiapočku, ktorá prišla nejaký čas nato, a zaklopala na dvere.

„Kto je tam?“

Malá Červená čiapočka, keď počula hrubý dunivý hlas vlka, tak sa najskôr vyľakala. Ale potom si spomenula, že stará babka má chrípku a že preto má taký chrapľavý a zachrípnutý hlas.

Nuž odpovedala:

„To som ja, tvoja vnučka, malá Červená čiapočka, ktorá ti priniesla pudingový múčnik a malý hrnček masla, ktorý ti posielala mama.“

Vlk na ňu zavolať. Pritom sa snažil zjemniť si svoj hlas, ako len vedel.

„Zatiahni za paličku a západka na dverách sa nadvihne.“

Malá Červená čiapočka potiahla paličku a dvere sa otvorili.

Ako ju vlk videl vojsť dnu, snažil sa schovať pod perinu tak veľmi, ako sa len dalo.

„Polož pudingový múčnik a malý hrnček masla na stôl a pod' sem ku mne.“

Malá Červená čiapočka si odložila kabát a ľahla si do postele k vlkovi. Veľmi sa začala čudovať, ako vyzerá jej babka v nočnom župane. Tak sa jej spýtala:

„Babka moja, prečo máš také veľké ruky?“

„To preto, aby som ťa mohla lepšie objímať, môj drahúšik.“

„Babka moja, aké veľké nohy ty máš!“

„To preto, aby som mohla lepšie bežať, dieťa moje.“

„Babka moja, aké veľké uši ty máš!“

„To preto, aby som ťa lepšie počula, vnúča moje.“

„Babka moja, aké veľké oči ty máš!“

„To preto, aby som ťa lepšie videla, vnučka moja.“

„Babka moja, a prečo máš také veľké zuby?“

„To preto, aby som ťa mohol rýchlo zjesť, lebo ja som v skutočnosti vlk, drahé vnúčatko.“

Ako to povedal, Červená čiapočka vyskočila z postele. Vlk sa za ňou rozbehol. Ale mal plné brucho z toho, že zjedol jej babku. Tak bol trochu nemotorný. Už sa zvečerievalo a každý deň večer o piatej hodine chodil horár k starej babke na čaj. Tak práve odbilo päť hodín a vo dverách sa zjavil horár. Keď zbadal vlka s veľkým bruchom a babku nikde, hneď mu došlo, že ju zožral vlk. Tak mu vraví:

„Ahoj vlčok. Ja ťa dnes celý deň hľadám.“

„Ja som zožral starú babku. Teraz idem zjesť Červenú čiapočku. A keď sa odtiaľto rýchlo neodpraceš, tak potom zjem aj teba!“

„Len som ti chcel ukázať, akú novú a dobre naostrenú a blyšťavú sekeru ja mám. Pozri! Mohol by si si ňou narúbať drevo na oheň, aby ti v zime nebola zima.“

„Ukáž!“ A vlk už trochu krotkejšie, pomaly prišiel pri dvere k horárovi. No len ako sa priblížil, horár ho sekerou oťapil po hlave, až sa ten vlk na zemi rozťahol a odpadol. Za chvíľu mu na čele od buchnutia sekerou narástol veľký pupák. Horár, keď bol mladý, chodil robiť ošetrovateľa do nemocnice v zahraničí. Tak mal kurz prvej pomoci. Rýchlo rozpáral vlkovi brucho a vybral z neho babku. Dal jej prvú pomoc, dýchanie z úst do úst a masáž srdca. A napokon sa mu podarilo starú babku prebrať z kómy a priviesť k životu.

Potom vlkovi zašili do brucha nejaké kamene a za dve lopaty piesku a odtiahli ho k potoku. Keď sa ten prebral z bezvedomia, veľmi ho smädilo z toho, čo mal plno piesku v bruchu. Myslel si, že to je od toho, čo zjedol babku. Tak sa išiel napiť vody z potoka. Ale v bruchu mal aj veľmi ťažké kamene, ktoré ho prevážili. Nuž spadol do rieky a silný prúd vody ho odniesol ďaleko preč až do mora, kde ho vyplavilo na nejaký opustený ostrov, z ktorého nie je návratu. A tak skončil nenásytný zlomyseľný vlk. Zbytočne už na tom ostrove po nociach na mesiac zavýja. Odtiaľ ho nepočuť.

Babka bola veľmi šťastná, že ju horár zachránil. K jeho pravidelnému čaju večer o piatej mu dala doň kopu cukru, za lyžicu masla a na malý tanierik kúsok pudingového múčnika, ktorý priniesla Červená čiapočka. Všetci traja boli potom veľmi šťastní. A odvtedy sa Červená čiapočka už nemusí báť chodiť cez les ku svojej babke, lebo vlka sa zbavili a už sa ho tam nemusí nikto obávať.

****Koniec****

3*/ Rumcajs Rumpel

Bratia Grimmovci

52. diel zo 400

nemecká poviedka, počet slov 1010

Kedysi dávno žil raz jeden chudobný mlynár, ktorý mal krásnu dcéru. I stalo sa, že mal jedného dňa u kráľa audienciu. Preto lebo chcel vyzeráť ako dôležitá osoba, mu povedal, že jeho dcéra vie upriať zo stebiel slamy zlaté prúty.

„Nuž, to je talent, ktorý je veľmi vzácny, keď ho niekto má,“ povedal kráľ mlynárovi. „Ak je tvoja dcéra taká šikovná, ako hovoríš, prived' ju zajtra do paláca a ja ju podrobím testu.“

Keď prišla deva do zámku, zaviedol ju do izby plnej stebiel slamiek. Dal jej kolovrátok a vreteno a povedal jej:

„Teraz sa daj do práce a spriadaj celú noc až do svitania. Ak dovtedy nenapradieš zo slamiek zlaté prúty, zomrieš.“ Potom zatvoril dvere za sebou a nechal ju osamote.

Tak úbohá mlynárova dcéra si sadla ku kolovrátku, ale za nič na svete nevedela, čo má teraz robiť. Nemala najmenšiu predstavu, ako zo stebiel slamiek urobiť zlaté prútky. Cítila sa z toho tak mizerne, že začala plakať.

Zrazu sa dvere otvorili, dovnútra vošiel drobný malý mužík a takto sa k nej prihovril:

„Dobrý večer, slečna mlynárova dcéra. Prečo tu tak horko plačeš?“

„Ach!“ odpovedalo dievča, „musím upriať zo stebiel slamiek zlaté prútky a pritom vôbec netuším, ako sa to robí.“

„Čo mi dáš, keď to upradím za teba?“ spýtal sa trpaslík.

„Svoj náhrdelník,“ odpovedalo dievča. Malý mužíček zobral náhrdelník. Sadol si za kolovrátok. Trikrát zatočil koleso, vr, vr, vr, a vreteno bolo plné. Potom vzal ďalšie. Znovu trikrát zatočil a aj to

už bolo plné. A tak to šlo až do rána. Keď upriadol všetky stebľá slamiek, všetky vretená boli plné zlatých prútov.

Akonáhle vyšlo slnko, prišiel za ňou kráľ. Keď zbadal toľko veľa zlatých prútov, veľmi sa tomu potešil, priam žasol. Ale len čo jeho srdce zatúžilo po ešte väčšom množstve zlatých prútov z tohto vzácneho kovu.

Tak dal mlynárovu dcéru do ďalšej izby plnej stebiel slamiek. Bola ešte väčšia než tá prvá. Vyzval ju, že ak si váži svoj život, nech zo všetkých stebiel slamiek napradie zlaté prúty na vretená do nasledujúceho rána.

Dievča nevedelo, ako to má urobiť, tak zase začalo plakať. Vtedy sa dvere otvorili takisto ako predtým a dnu vošiel drobný malý mužiček, ktorý jej povedal:

„Čo mi dáš, keď všetky stebielka slamiek upradím pre teba na zlaté prúty?“

„Prsteň z môjho prsta,“ odpovedalo dievča. Trpaslík zobral prsteň a vrúr, točil kolovrátok znovu celú noc. Keď prišiel raňajší úsvit, všetky stebľá slamiek boli upradené na klasy a trblietajúce sa zlaté prúty.

Kráľ sa pri pohľade na toľké bohatstvo nad očakávanie potešil. Ale chamtivosť po zlate ho spokojným ešte neurobila. Zobral mlynárovu dcéru do oveľa väčšej izby než tie dve predtým a povedal jej:

„Musíš priať celú noc, ale keď uspeješ tentokrát, staneš sa mojou manželkou a spravím z teba kráľovnú.“ Síce si pomyslel: „Je to len mlynárova dcéra, ale bohatšiu manželku si nedokážem nájsť na celom tomto šírom svete i keby som všade hľadal.“

Keď bolo dievča už ponechané osamote, po tretíkrát sa zjavil pri nej ten istý trpaslík a povedal:

„Čo mi dáš, keď všetky tie stebľá slamiek znovu upradím za teba na zlaté prúty?“

„Už nemám nič viac, čo by som ti dala,“ odpovedalo dievča.

„Tak mi sľúb, že keď budeš kráľovnou, tak mi dáš svoje prvorodené dieťa.“

Mlynárova dcéra si pomyslela: „Ktovie, čo sa všetko ešte môže predtým prihodiť.“ Okrem toho nevidela žiadne iné východisko

z danej situácie. Tak sľúbila piadimužíkovi to, čo od nej žiadal. Ten sa dal do práce a všetky steblá slamiek premenil na zlaté prúty.

Keď ráno prišiel kráľ a našiel všetko tak, ako si zaželan, hneď ju urobil svojou manželkou. A tak sa mlynárova dcéra stala kráľovnou.

Ako prešiel rok, narodil sa jej krásny syn. Na trpaslíka už dávno zabudla. No zrazu jedného krásneho slnečného dňa vošiel k nej do izby a povedal jej:

„Teraz mi daj to, čo si mi sľúbila.“

Kráľovná mala veľmi dobrú a bohatstvom oplývajúcu pozíciu. Ponúkla piadimužíkovi všetky bohatstvá v kráľovstve, len aby si mohla dieťa nechať.

Ale trpaslík jej povedal: „Nie. Živý tvor je pre mňa drahší ako všetky bohatstvá sveta.“

Kráľovná začala fňukať a tak preukrutne nariekať a plakať, že sa nad ňou trpaslík predsa len trochu zľutoval. Dal jej ešte jednu šancu a povedal jej:

„Dám ti tri dni na to, aby si uhádla moje meno. Ak ho v danom čase uhádneš, dieťa si môžeš nechať.“

Potom kráľovná uvažovala nad všetkými menami, ktoré kedy len počula. Poslala posla, aby prehľadal celú krajinu a zisťoval čo najnezvyčajnejšie mená, ktoré mohol niekde začuť. Keď malý mužíček prišiel nasledujúci deň, začala s menami: Kasper, Melichar, Baltazár... Vymenovala mnoho ďalších mien, ktoré kdekoľvek čo i len raz začula, ale zakaždým minimužík zahlásil:

„Nie, to nie je moje meno.“

Na ďalší deň zisťovala mená v susedstve a mala dlhý list nezvyčajných a výnimočných mien pre malých mužíkov podľa ich výzoru.

„Je tvoje meno možno: Ovčia labka, Malá nôžka, Chudá noha?“

Ale on vždy odpovedal: „Nie, to nie je moje meno.“

Na tretí deň sa posol vrátil a oznámil:

„Nebol som schopný nájsť nijaké nové meno, ale ako som zašiel za lesnatý kopec, kde si líšky a zajace dávajú dobrú noc, uvidel som malý dom. Pred domom horel oheň a okolo neho poskakoval najgrotesknejší malý muž. Vyskakoval na jednej nohe a hlasno si pospevoval:

„Zajtra varím, dneska pečiem,
potom malé dieťa vezmem,
pre malý skutok kráľovskej dáme,
Rumcajs Rumpel, takže sa voláme.“

Viete si predstaviť kráľovninu radosť, keď počula toto meno.

Krátko nato malý mužík vstúpil dnu a spýtal sa:

„Teraz moja pani kráľovná, ako znie moje meno?“

Ona sa najskôr spýtala: „Je tvoje meno Konrád?“

„Nie, nevolám sa tak.“

„Je tvoje meno Henrich?“

„Nie, nevolám sa tak.“

„Možnože sa voláš Rumcajs Rumpel?“

„Nejaký zlý duch ti to musel povedať. Neverím, že si to uhádla!“
kričal malý trpaslík. Vo svojej zúrivosti vyskočil tak vysoko, že keď
dopadol na zem, nohy sa mu rozleteli od seba a od jedu ho skoro
roztrhlo na dve časti. Potom rýchlo zmizol. A odvtedy o ňom už
nikto ani len nepočul.

****Koniec****

=> 77 poviedok na večery a noci, kratšie

77 poviedok na večery a noci

*Starodávne rozprávky
(kratšie)*

Séria: Poviedky na večery a noci #7/7, kratšie

Andrew Lang
Róbert Hodoši

4*/ Mlynček mel

Peter Christen Asbjornsen a Jorgen Moe

138. diel zo 400

nórska poviedka, počet slov 1620

Kedysi dávno žili dvaja bratia. Jeden bol bohatý a druhý chudobný. Keď prišiel vianočný večer, chudobný nemal doma do čoho zahryznúť, ani mäso, ani chlieb. Tak išiel ku svojmu bratovi a úpenlivo ho prosil v božom mene, aby mu dal niečo na vianočný večer. Vôbec to nebolo po prvý raz, čo bol bohatší brat nútený dať niečo chudobnejšiemu. A teraz sa tomu tiež veľmi nepotešil, presne tak ako aj inokedy.

„Keď spravíš to, o čo ťa požiadam, dostaneš celú šunku,“ povedal mu. Chudobný sa mu okamžite poďakoval a sľúbil mu, že tak urobí.

„No dobre, tu je šunka. Teraz musíš ísť rovno do Haly mŕtveho muža,“ povedal bohatý brat a hodil mu šunku.

„Nuž spravím tak, ako som sľúbil,“ povedal druhý. Zobral šunku a vydal sa na cestu. Išiel a išiel. Deň sa mu zdal taký dlhý skoro ako celý život. Keď nadišiel večer, prišiel na miesto, kde svietilo jasné svetlo.

„Vôbec nepochybujem, že toto je to miesto,“ povedal muž so šunkou.

Jeden starý muž s dlhou bielou bradou stál pred domom v kôlni a sekal vianočné polená.

„Dobrý večer,“ povedal muž so šunkou.

„Dobrý večer aj tebe. Kam ideš v túto neskorú hodinu?“ spýtal sa starý muž.

„Idem do Haly mŕtveho muža, len neviem, či som na správnej ceste,“ odpovedal chudobný muž.

„Ó! Áno, ideš správne, pretože to je tu,“ povedal starý muž. „Keď sa dostaneš dovnútra, všetci budú chcieť od teba kúpiť tvoju šunku, pretože oni tam nemajú veľa toho na jedenie. Ale nesmieš ju predať, až pokým ti za ňu nedajú ručný mlynček, ktorý stojí hneď vedľa

dverí. Keď odtiaľ vyjdeš von, naučím ťa, ako zastaviť ten ručný mlynček, ktorý je užitočný skoro na všetko.“

Tak muž so šunkou sa poďakoval starcovi za jeho dobrú radu a zaklopal na dvere. Keď vošiel dnu, všetko sa stalo presne tak, ako mu stariec povedal. Všetci ľudia, malí i veľkí, sa nahrnuli okolo neho ako mravce na mravenisku. Každý sa mu snažil dať za jeho šunku lepšiu ponuku.

„Moja drahá manželka a ja máme právo na šunku, pretože to má byť na našu vianočnú večeru. Ale keďže máte dobré srdcia a ponúkate mi za ňu najlepšiu cenu, tak vám ju predám,“ povedal muž. „Ale ak ju mám predať, tak jedine za ručný mlynček, ktorý stojí práve tam vedľa dverí.“

Najprv o tom nechceli ani len počuť a dohadovali sa a vyjednávali s ním najlepšie, ako vedeli. Ale on neupustil od toho, čo povedal. A ľudia tam boli napokon nútení mu ten ručný mlynček dať. Keď muž prišiel znovu na dvor, spýtal sa starého drevorubača, že ako sa dá ten ručný mlynček zastaviť. Keď ho to naučil, vydal sa na cestu domov tak rýchlo, ako len mohol. No domov sa dostal aj tak, až keď hodiny odbíjali polnoc na vianočný večer.

„Kde na svete si len bol?“ povedala mu jeho stará manželka. „Ja som tu sedela, čakala na teba hodinu po hodine a nemala som ani dva kúsky zelerovej vňate, ktoré by som dala do hrnca na vianočnú kašu.“

„Ó! Nemohol som prísť skôr. Musel som sa postarať o niečo veľmi dôležité a dlhú cestu som mal pred sebou. Veď za chvíľu uvidíš, nebolo to zbytočné!“ povedal muž a nastavil ručný mlynček na stôl. Potočil ním prvýkrát a mali na stole svietnik i svietiace sviečky, potom obrus na stôl, a potom mäso, pivo a všetko, čo bolo potrebné na vianočnú večeru. Z mlynčeka vyšlo von všetko, čo rozkázal.

„Boh nás požehnal!“ povedala stará žena, ako sa objavila jedna vec za druhou, a chcela vedieť odkiaľ zohnal mlynček, ale on jej to nepovedal.

„Nech ťa netrápi, odkiaľ ho mám. Vidíš, je to dobrá vec. A voda, ktorá odtiaľ vytečie, nikdy nezamrzne,“ povedal muž.

Tak z mlynčeka mlel mäso a nápoje a všelijaké iné dobré veci, až toho mali plný dom. Na tretí deň pozval všetkých svojich priateľov

na hostinu. Teraz, keď jeho bohatý brat uvidel, koľko veľa ľudí bolo uňho v dome na oslavnom bankete, tak bol veľmi mrzutý a nahnevaný, pretože bratovi závidel všetko, čo mal.

„Na vianočný večer bol taký chudobný, že prišiel ku mne a žobral čo len o máličko. A panebože! Teraz robí hostinu, ako keby bol aj gróf, aj kráľ!“ pomyslel si.

„No len pre nebesá, povedz mi, odkiaľ si zohnal všetky tieto bohatstvá,“ povedal svojmu bratovi.

„Spoza dverí,“ povedal ten, čo vlastnil mlynček, pretože najprv nechcel bratovi povedať celú pravdu. Ale neskôr ako popili trochu viacej, nemohol sa zdržať a povedal mu celú pravdu, ako prišiel k mlynčeku.

„Tak a už vieš, čo mi prinieslo všetko toto bohatstvo!“ povedal a priniesol mlynček. Vymlel z neho jednu vec a potom ďalšiu. Keď to brat videl, trval na tom, že si chce ten mlynček požičať. Po dlhom presviedčaní mu ho aj sľúbil, ale musel za to dať tristo dolárov. Chudobný brat mu ho mal nechať počas kosenia lúk.

Bohatý brat si pomyslel: „Keď ho budem mať tak dlho, môžem namlieť mäso a nápoje, ktoré mi vydržia mnoho a mnoho rokov.“

Počas toho času, ako si viete predstaviť, by mlynček nezhrdzavel. Keď začal zber sena, si prišiel po mlynček, ale druhý brat si dal veľký pozor, aby bohatého brata nenaučil, ako mlynček zastaviť. Keď bohatý muž priniesol mlynček domov, bol už večer. Ráno rozkázal svojej starej žene, aby išla von a rozprestierala seno po žencoch. A povedal jej, že on sa v ten deň sám postará o domácnosť.

Tak keď nadišiel čas obeda, nastavil mlynček na kuchynský stôl a povedal:

„Mel slede a hustú mliečnu polievku s chlebom. Mel to oboje naraz, rýchlo a dobre.“

Tak mlynček začal mlieť slede a hustú mliečnu polievku. Muž naplnil všetky riady a nádoby. Potom sa to začalo mlieť na kuchynskú podlahu. Muž začal mlynček otáčať do všetkých strán. Urobil všetko, aby mohol mlynček zastaviť, ale akokoľvek ním točil a skrutkoval, mlynček pokračoval v mletí. Za krátky čas bolo polievky v dome toľko, že muž by sa bol pravdepodobne aj utopil. Tak sa rozbehol k dverám do predizby. S ťažkosťami sa mu podarilo

prejsť cez prúd hustej polievky a zavrieť na predizbe dvere. No bolo nebezpečné sa v nej zdržiavať, lebo i tá sa začala naplňovať hustou polievkou. Rýchlo sa ponáhľal ku vchodovým dverám. Keď sa mu ich podarilo otvoriť, hneď vybehol von. Slede a hustá mliečna polievka sa hrnuli za ním. Všetko sa to začalo valiť na farmu aj na roľu.

Teraz jeho stará žena, ktorá rozhadzovala seno na poli, si začala myslieť, že už by malo byť jedlo hotové a že už dávno mal byť čas obeda. Povedala ženám a žencom:

„Hoci nás domáci pán ešte nevolá domov, no i tak pôjdeme. Možno sa mu veľmi nedarí urobiť dobrú hustú polievku a mala by som mu s tým predsa len pomôcť.“

Všetci postupne začali odchádzať domov. Ale ako prišli trochu pod kopec, zbadali, ako sa po ceste oproti nim hrnú slede a hustá polievka s chlebom. To všetko sa točilo jedno cez druhé. A sám domáci pán pred celou tou záplavou utekal.

„Nech dá nebo každému z vás aspoň sto žalúdkov! Dajte si pozor, aby ste sa neutopili v tej polievke!“ kričal a prebehol vedľa nich, akoby mu bol v päťách a prenasledoval ho nejaký darebák či lapaj. Zastavil sa až dole v dedine, kde býval jeho brat. Toho potom naliehavo prosíkal, že preboha, nech si len vezme ten mlynček späť a to hneď v tú chvíľu, i dodal:

„Ak ten mlynček bude mlieť ešte hodinu, celý okres bude zničený sledmi a hustou mliečnou polievkou.“

Ale chudobný brat mu povedal, že si mlynček vezme späť, až keď mu ten druhý vyplatí tristo dolárov. A ten bol povinný mu ich vyplatiť.

Tak chudobný brat mal teraz peniaze aj mlynček. Za veľmi krátky čas si dal postaviť farmu a veľký statkársky dom. Mal oveľa viacej majetku ako jeho brat. Mlynček mu namlel toľko bohatstva, že svoj dom dal dokonca i pozlátiť.

Jeho farmársky dom stál neďaleko morského pobrežia. Žiaril a trblietal sa ďaleko až na šíre more. Každý, kto sa tadiaľ plavil, chcel navštíviť bohatého muža v zlatom farmárskom dome. Všetci z nich chceli tiež vidieť zázračný mlynček, pretože správy o ňom sa

rozniesli široko-d'aleko a nebolo nikoho, kto by o ňom niečo nepočul.

Po veľmi dlhom-dlhočiznom čase prišiel za ním jeden lodný kapitán, ktorý chcel tiež vidieť mlynček. Spýtal sa, či by dokázal vyrábať soľ.

„Áno, on by mohol namlieť i soľ,“ povedal majiteľ mlynčeka. Keď to lodný kapitán počul, želať si zo všetkých svojich síl mlynček vlastniť. Nech by stál čokoľvek. Totiž si pomyslel, že by sa nemusel plaviť cez nebezpečné moria po veľké náklady soli. Muž najprv nechcel ani len počuť o tom, že by sa mal s mlynčekom rozlúčiť. Ale lodný kapitán ho úpenlivo prosíkal a modlikal, až mu napokon ten mlynček predal. Dostal zaň tisíce dolárov. Keď lodný kapitán dostal mlynček, nezostával tam dlho, pretože sa obával, že muž zmení svoju mienku. Tak nemal ani čas sa dozvedieť, ako má zastaviť mlynček od mletia. Na svoju loď sa nalodil tak rýchlo, ako len vládla.

Keď sa odplavil trochu d'alej na more, zobral mlynček na palubu.

„Mel soľ. Mel ju rýchlo a dobre,“ povedal lodný kapitán. Tak mlynček začal mlieť soľ, až sa to z neho len tak sypalo, ako keď voda tečie. Keď kapitán naplnil celú loď, presne toľko koľko potreboval, chcel mlynček zastaviť. Avšak akokoľvek ho otočil a snažil sa ho zastaviť, nepodarilo sa mu to. Mlynček len mlel a mlel, sypal a sypal kopce soli, ktoré rástli vyššie a neustále sa zväčšovali. Až sa napokon loď tak naplnila, že sa do nej začala naberať voda a potopila sa.

Mlynček leží na dne mora až doteraz a stále, deň za dňom, melie a sype do mora soľ. A preto je more slané.

****Koniec****

5*/ Pán Kocúr v čižmách

Charles Perrault

146. diel zo 400

francúzska poviedka, počet slov 1670

Bol raz jeden mlynár, ktorý zanechal svojim trom synom iba jeden mlyn a svoje zvieratá – somára a mačku. Najstarší dostal mlyn, prostredný somára a najmladšiemu zostal iba kocúr. Chudobný mladý chlapík sa cítil dosť nepohodlne, že mu z toľkého majetku zostalo len tak málo.

„Bratia moji,“ povedal, „mohli by sme si celkom spokojne žiť spojením nášho tovaru. Z mojej strany, keď si dobre opečiem a zjem kocúra a spravím si z jeho kože baranicu, takú dobrú ušianku, nuž zomriem veru od hladu.“

Kocúr, ktorý to všetko počul, sa síce tváril akoby nič, ale dosť vážnym a serióznym spôsobom preriekol:

„Netráp sa, môj dobrý pán. Nič iné nepotrebuješ robiť, len mi daj batoh a zožen pre mňa pár kožených čižiem, ktoré mi dáš urobiť na mieru, aby som si mohol vykračovať po blate či trnistých černiciach. Potom zbadáš, že nie som pre teba až taká zlá výhra, ako si predstavuješ.“

Kocúrov pán sa veľmi nepozastavoval nad tým, čo mu jeho kocúr povedal. Veľakrát ho už videl, ako hrá tie svoje prešibané kúsky pri chytaní potkanov a myší. Ponevierať sa vždy pri topánkach. Dokonca sa vedel dobre schovať i v jedle a tváriť sa, akoby bol mŕtvy. Takže prijať od neho nejakú výpomoc zo zúfalej situácie neprichádzalo veľmi do úvahy.

No napokon predsa len dostal kocúr to, po čom túžil. Galantne sa poobúval do čižiem. Prehodil si batoh cez plece a prednými labkami si ho pridržal. Takto vystrojený odišiel na územie premnožené, dokonca až zamorené králikmi a zajačími norami. Nahádzal do svojho batoha otruby, bodliaky a pichliače. Roztiahol sa doširoka

niekde na machu, ako keby bolo už po ňom. A takto tam čakal na prvých mladých zajacov, ktorým ešte nebol známy jeho starý dobrý kúsok, najstaršie klamstvo sveta, a ktoré by zo zvedavosti a nenásytnosti prišli, prehrabúvali by sa mu v jeho batohu a chceli vedieť, čo to vlastne vložil dnu.

Zriedkavo sa stávalo, že by nedostal niekoho na svoj trik. Rozbehaný a pojašený mladý zajac mu i teraz skočil do vreca. Pán Kocúr v čižmách okamžite potiahol za šnúrk, chytil ho a vykrútil mu krk bez akéhokoľvek zľutovania. S hrdosťou na seba i na svoju korisť s tým odišiel do paláca a vyžiadal si audienciu u Jeho Majestátnosti kráľa. Odprevadili ho po poschodiach až ku kráľovskému apartmánu. Tam s prejavom ľahkej zbožnej úcty povedal Jeho Výsosti:

„Vaše blahorodie, pán kráľ, mám tu zajaca od králičích nor, ktorého mi šľachetný lord Markíz de Karabas“ (čo bol titul, ktorý s potešením používal kocúr pre svojho pána) „nariadil darovať Vašej Majestátnosti.“

„Povedz že svojmu pánovi,“ povedal kráľ, „že mu ohromne ďakujem a že mi urobil preveľkú radosť.“

Inokedy tento kocúr odbehol a ukryl sa na poli pomedzi kukuričné klasy. Vtom mu vbehol do batoha párik zvedavých jarabíc poľných. On len potiahol za šnúrk a hneď ich mal obe chytené vo vreci. Potom sa znovu vybral ku kráľovi a podaroval mu takýto darček v podobe dvoch jarabíc. Takisto ako to urobil so zajacom, ktorého chytil u králičích nor. Kráľ prijal podobným spôsobom aj jarabice poľné. S veľkým potešením mu dokonca i daroval nejaké peniaze na pijatiku.

Kocúr v tom pokračoval dva či tri mesiace. Takto prinášal Jeho Majestátnosti z času na čas lovnú zverinu z úlovku svojho pána. Špeciálny bol jeden deň, keď bolo isté, že sa kráľ pôjde poprechádzať so svojou dcérou pozdĺž brehu rieky. Bola to tá najkrajšia princezná na svete. Nuž vtedy povedal svojmu pánovi:

„Keď počúvneš moju radu, budeš mať postarané o svoj šťastný osud. Nie je to nič zložitého. Len choď a okúp sa v tej časti rieky, ktorú ti ukážem a zvyšok už ponechaj na mňa.“

Markíz de Karabas urobil tak, ako mu kocúr poradil, bez toho, že by vôbec vedel prečo a kvôli čomu. A zrazu Kocúr v čižmách začal kričať, doslova vykrikovať:

„Pomóc!! Hej, pomôžte že! Môj lord markíz de Karabas sa topí v rieke!“

Pri tomto hluku kráľ vystrčil svoju hlavu z okna kočiara, v ktorom tadiaľ práve prechádzal. Zistil, že to je ten jeho obľúbený kocúr, ktorý mu tak často nosieval takú dobrú lovnú zverinu. Okamžite nariadil svojim strážcom, aby bežali na pomoc jeho lordstvu markízovi de Karabasovi. Zatiaľ čo vyťahovali úbohého markíza z rieky, Kocúr v čižmách prišiel ku kočiaru a povedal kráľovi, že zatiaľ čo sa jeho pán kúpal, prišli dajakí otrhaní darebáci, ktorí mu ukradli oblečenie, s ktorým utiekli niekam preč. Nuž zakričal hlasno:

„Zlodeji! Darební zlodeji!“ Tak hlasno, ako len vedel. Dokonca niekoľkokrát za sebou.

Prešibaný kocúr sa potom schoval za veľký kameň. Kráľ okamžite rozkázal svojim strážcom, aby odbehli do jeho šatníka a pre lorda markíza de Karabasa priniesli čo najlepšie oblečenie.

Kráľ mu prejavil úctu veľmi výnimočným spôsobom. Dal mu z toho svojho najlepšieho oblečenia, ktoré sa mu celkom hodilo, lebo mal veľmi dobré spôsoby a bol aj veľmi rúči ako osobnosť. Takže to skvelé oblečenie ho len dopĺňalo.

Kráľova dcéra si voči nemu vytvorila tajnú náklonnosť. A markíz de Karabas dostal od nej dva či tri letmé pohľady plné rešpektu a láskyplných nežností. Zaľúbila sa doňho, až sa jej rozptýlila pozornosť. Kráľ ho teda pozval prisadnúť si k nim do kočiara, aby si spolu s nimi užíval vychádzku na čerstvom vzduchu popri rieke. Pán Kocúr v čižmách bol celkom prešťastný, keď videl, že jeho projekt je na dobrej ceste k úspechu. Vykračoval si ako predtým. Na svojej ceste stretol nejakých vidiečanov, ktorí kosili lúku. I povedal im:

„Dobří ľudia ste, ktorí tu kosíte. Ak však nepoviete kráľovi, že kosíte lúku, ktorá patrí môjmu lordovi markízovi de Karabasovi, skosím vás ako liečivé bylinky do čaju!“

Kráľ sa skutočne spýtal koscov a žencov, komu patrí tá lúka, ktorú kosia.

„Táto lúka patrí nášmu lordovi markízovi de Karabasovi,“ odpovedali mu všetci spoločne, pretože vyhrážky od Kocúra v čižmách brali dosť vážne a hrozne ich vystrašili.

„Ako vidíte, pane,“ povedal markíz, „na túto lúku sa dá vždy spoľahnúť. Každý rok poskytne bohatú úrodu.“

Ako si pán Kocúr v čižmách vykračoval ďalej, v popredí stretol nejakých žencov, ktorí tam žali obilie. Nuž im povedal:

„Vy ste všetko takí dobrí ľudkovia, ktorí tu žnete obilie. Ale ak nepoviete kráľovi, že všetko toto obilie patrí markízovi de Karabasovi, tak vás nakrájam na drobné kúsky ako kvetiny do vázy!“

Kráľ, ktorý tadiaľ prechádzal len o chvíľu neskôr, sa ich spýtal, komu patrí to obilie, ktoré tam vidí.

„To všetko patrí nášmu lordovi markízovi de Karabasovi,“ odpovedali mu nato všetci ženci. Kráľa to veľmi potešilo. Takisto i markíza de Karabasa, ktorému kráľ hneď nato zablahoževal. Pán Kocúr v čižmách, ktorý sa vždy držal v popredí, urobil ten istý dohovor so všetkými, ktorých stretol. Kráľ bol udivený nad nesmiernym množstvom majetkov jeho lordstva markíza de Karabasa.

Pán Kocúr v čižmách prišiel napokon k majestátnemu zámku. Pánom tam bol jeden obor, ktorý bol zo všetkých známych obrov najbohatší. Najväčšie pozemky, ktoré kráľ mal, patrili k územiu tohto zámku. Kocúr sa dostatočne postaral o to, aby sa dobre informoval o tom, aký obor tam žije a čo môže od neho očakávať. U brány požiadal o rozhovor s ním, vraviac, že nemôže len tak prejsť povedľa jeho zámku bez toho, aby mu nevzdal česť a nepreukázal mu svoj rešpekt.

Obor ho privítal neformálne, ako sa len dalo. A ponúkol mu čestné miesto na sedenie.

„Bolo mi povedané, dokonca ma uistili,“ vraví kocúr, „že máš taký vzácny dar, že si schopný sa premeniť na všetky druhy stvorení, na ktoré si len pomyslíš. Napríklad na leva, či slona a im podobným.“

„To je pravda,“ odpovedal obor svižne a energicky, „a na dôkaz toho sa hneď teraz stanem levom.“

Kocúr bol taký nešťastný a veľmi vystrašený pri pohľade na leva, ktorý bol teraz tak blízko neho, že hneď vbehol do odkvapovej rúry. Jeho čižmy mu boli pri chôdzi na streche po škridle krytinovej úplne proti srsti a chôdza v nich mu tam priniesla množstvo starostí a nebezpečenstva. Po krátkom čase, keď si Kocúr v čižmách všimol, že ľudožravý obor znovu nadobudol svoju prirodzenú podobu, zišiel dolu a priznal si, že bol skutočne dosť vystrašený.

„Okrem toho som bol informovaný,“ vraví kocúr, „ale nedá sa mi to uveriť, že máš takisto tú moc, že sa vieš premeniť na čo najmenšie zvieratká, akými sú napríklad potkan alebo myš. Ale musím priznať, že áno, to je naozaj nemožné.“

„Nemožné?!“ rozkričal sa obor. „Hneď to uvidíš!“

A v tom istom momente sa premenil na myš, ktorá začala pobežovať po dlážke. Kocúr si nedal viacej vravieť ani slovo a hneď po nej skočil, a obra premeneného na myš zjedol.

Medzitým, keď aleko odtiaľ, už na svojom kočiari prichádzal kráľ, ktorý si všimol tento nádherný obrov zámok. Pomyslel si, že by si ho rád pozrel i zvnútra. Kocúr, ktorý počul hukot kočiara Jeho Majestátnosti, ako prechádza ponad vysúvací most, vybehol von a povedal kráľovi:

„Vaša Majestátnosť, všetci ste vítaní. Toto je zámok môjho lorda markíza de Karabasa.“

„Ó! Čože! Môj lord markíz,“ skríkol kráľ, „tak tento zámok vám tiež patrí? Nič nemôže byť príjemnejšie a lepšie vyzerajúce než toto nádvorie a všetky tieto majestátne budovy, ktoré ho obklopujú. Dovoľte nám vstúpiť dnu, ak nemáte žiadne námietky.“

Markíz ponúkol svoju ruku princeznej a nasledoval kráľa, ktorý išiel ako prvý. Vošli do priestrannej sály, kde našli veľkolepé pohostenie, ktoré obor pripravil pre svojich priateľov, ktorí ho mali práve v ten deň navštíviť, ale neodvážili sa vstúpiť dnu, lebo vedeli, že je tam sám kráľ.

Jeho Majestátnosť bola úplne nadšená dobrými vlastnosťami môjho lorda markíza de Karabasa. Takisto i jeho dcéra, ktorá už bola doňho veľmi zamilovaná a zahorela k nemu vrúcnou láskou. Ako kráľ videl všetky jeho rozsiahle pozemky a sídlo, a mal vypitých päť či šesť pohárikov dobrého značkového vína, povedal lordovi:

„Do úvahy mi pripadá len jedno riešenie, môj drahý lord markíz, a to, že by si sa stal mojím zaťom.“

Markíz de Karabas urobil niekoľko zdvorilostných úklonov. Prijal poctu, ktorú mu osobne udelila Jeho Majestátnosť kráľ, a hneď nato, ešte v ten istý deň, sa zosobášil s princeznou.

Kocúr v čižmách sa stal veľkolepým lordom. A už nikdy viacej nenaháňal myši, iba ak kvôli rozptýleniu a zábavke.

****Koniec****

6*/ Veľký lotor Jano (PRE 12R+)

(Čítanie s vekovým upozornením, pre 12+ ročných)

Andrew Lang

136. diel zo 400, počet slov 1600

Ešte počas panovania kráľa Artúra žil v Cornwalle mladík menom Jano. Bol to chlapec s odvážnym charakterom, ktorý nachádzal veľké potešenie v čítaní a rozprávaní o kúzelníkoch, obroch a vílach. Priam nenásytne zvykol počúvať o skutkoch rytierov kráľa Artúra za okrúhlym stolom.

V týchto dňoch žil na vrchu Svätého Michaela, mimo Cornwallu, ohromný obor, ktorý bol osemnásť lakťov vysoký a po obvode meral deväť lakťov. Jeho zúrivosť a divokosť na každého, kto ho stretol, pôsobili hrôzou.

Prebýval v temnej jaskyni na vrchu hory. Zvyčajne sa zakrádal na okolí po pevnine a hľadal korisť. Vedel si hodiť šesť volov na plecيا, osemnásť oviec a ošípaných si uviazať okolo pása a bežať tak späť k svojmu obydlu.

Tento obor Kormorán tak robil po mnohé roky. No raz sa Jano rozhodol, že ho zničí.

Jano zobral lesný roh, lopatu, krompáč, svoje brnenie, lampáš na svietenie, a v jeden zimný večer sa vybral do hory. Tam vykopal jamu dvadsaťdva lakťov hlbokú a dvadsať širokú. Vrch jamy pokryl tak, že vyzeral ako pevná pôda pod nohami. Potom zatrúbil na lesný roh tak hlasno, že sa obor prebudil a vyšiel zo svojej jaskyne kričiac:

„Ty, drzý lotor! Za toto zaplatíš. Ugrilujem si ťa na raňajky!“

Len čo to dopovedal, vybehol z jaskyne, spravil zopár krokov, zapotácal sa a strmhlav spadol dolu do jamy. Jano zobral krompáč a zopárkrát ho ním uderil do hlavy, a tak s ním skoncoval. Keď sa vrátil domov, išiel pozrieť priateľov a povedal im svoju novinu.

Ďalší obor nazývaný Blunderbór prisahal lotrovi Janovi pomstu, len keby sa mu dostal do moci. Tento obor mal začarovaný zámok uprostred osamoteného lesa. Istý čas po smrti obra Kormorána lotor

Jano prechádzal cez tento les. A keďže bol unavený, sadol si a zaspal.

Obor Blunderbór prechádzal okolo a zbadal lotra Jana. Odniesol ho do svojho zámku, kde ho zamkol vo veľkej izbe. Podlaha v nej bola pokrytá telami, lebkami a kosťami mužov a žien.

Skoro nato obor priniesol so sebou svojho brata, ktorý bol tiež obor, aby sa najedli mäsa z Janových kostí. Lotor Jano s terorom sledoval cez železné tyče na svojom väzení, ako sa dvaja obri približujú.

Zrazu zbadal v jednom rohu miestnosti silný povraz. Nabral odvahu a urobil slučku na oboch stranách povrazu, ktoré hodil okolo ich hláv a povraz priviazal k železnej tyči na svojom väzení. Potom ťahal za povraz, až pokým už nemohli dýchať. Keď už boli čierni do tváre od dusenia, pritiahol si ich ku kletke a bodol ich svojimi vlastnými nožmi do srdca.

Blunderbórovi zobral zväzok kľúčov a odomkol si kletku. Potom šiel pozrieť zvyšok zámku a pozorne si prezrel všetky izby. Našiel v nich tri ženy, ktoré boli vyhladované takmer až na smrť. Boli priviazané za svoje vlasy. Povedali mu, že veľkí obri pripravili ich manželov o život a ony boli odsúdené na záhubu vyhladovaním, lebo boli dosť chudé a obri by sa z nich nenajedli.

„Dámy,“ povedal im lotor Jano, „ukončil som život oboch obrov. A vám dám tento zámok so všetkým bohatstvom, ktoré obsahuje, ako nápravu za strašnú bolesť, ktorú ste museli podstúpiť.“ Potom im veľmi zdvorilo podal kľúče od zámku a pokračoval vo svojej ceste do Walesu.

Keďže lotor Jano mal len málo peňazí, ponáhlal sa tak veľmi, ako len vládol. Pozdĺž svojej cesty prišiel k dobre vybavenému domu. Zaklopal na veľké dvere a otvoril mu waleský obor. Lotor Jano mu povedal, že je pocestný a že sa stratil v lese. Obor ho teda privítal. Ubytoval ho v izbe, kde mal posteľ, aby sa mohol vyspať.

Jano sa rýchlo vyzliekol a ľahol si do postele, ale hoci bol unavený, nemohol zaspáť. Skoro nato počul, ako obor chodí vo vedľajšej izbe sem a tam a hovorí si:

„Hoci som ti ustlal túto noc,

neuvidíš denné svetlo viac.
Obuškom ti hlavu roztlčiem
a potom ťa veľmi rýchlo zjem.“

„Tak ty takto vravíš,“ pomyslel si lotor Jano. „To sú tvoje triky na pocestných? Len dúfam, že si taký prefíkaný, ako hovoríš.“ Potom vstal z postele. Poprezeral izbu a našiel v nej veľký kus dreva. Položil ho do postele namiesto seba a ukryl sa v rohu miestnosti.

Okolo polnoci obor vošiel do izby a svojím obuškom mnohokrát uderil na posteľ, až poleno, ktoré tam dal lotor Jano, praskalo na mnohých miestach. Potom odišiel z miestnosti, mysliac si, že zlámал Janovi všetky kosti v tele.

Skoro ráno lotor Jano nahodil smelý výraz tváre, vošiel do obrovej miestnosti a poďakoval sa mu za ubytovanie. Keď ho obor zbadal, začal sa zajakávať a povedal:

„Ó, drahý bože! Si to ty? Dúfam, že sa ti dobre spalo. Počul si alebo videl niečo nezvyčajné počas tejto hrobovo tichej noci?“

„Nič, čo by stálo za zmienku,“ povedal lotor Jano bezstarostne. „Myslím, že len potkan ma uderil chvostom tri či štyrikrát, čo ma trochu vyrušilo, ale veľmi skoro som znovu zaspal.“

Obor sa tomu veľmi čudoval, ale nepovedal ani pol slova. Narýchlo urobil na raňajky dve veľké misy hustého pudingu.

Lotor Jano chcel ukázať obrovi, že dokáže zjesť toľko veľa ako i obor. Tak otvoril kožené vrecko na vnútornej strane kabáta, ktorý mal na sebe. A tváril sa, že kašu je, ale pritom ju dával potajme do vrecka na kabáte. Keď skončili raňajky, povedal obrovi:

„Teraz ti ukážem skvelý trik. Jedným dotykom si dokážem vyliečiť všetky svoje rany. Mohol by som si odrezať hlavu a za minútu ju znovu položiť na svoje plecia. Ukážem ti príklad.“

Zobral nôž, rozrezal si vrecko na kabáte a všetok puding, ktorý akože zjedol, sa vysypal na zem.

„Nič zvláštneho pod slnkom!“ zvolal waleský obor, ktorý bol zahanbený takým malým chlapíkom, ako bol lotor Jano. „Ja dokážem presne to isté. Pozeraj!“ Zobral nôž a zabodol si ho do žalúdka a naprieč rozrezal. V momente padol na zem mŕtvy.

Lotor Jano bol zatiaľ veľmi úspešný vo svojom dianí. A rozhodol sa, že v budúcnosti sa bude viacej snažiť a nebude len tak zaháľať. Tak si zaobstaral koňa, čiapku vzdelanosti, meč ostrosti, topánky rýchlosti, a kabát neviditeľnosti. Čím je lepšie vybavený, tým báječnejšie dobrodružstvá môže zažiť.

Cestoval ponad vysoké kopce a na tretí deň sa dostal do priestranného lesa, ktorý mu stál v ceste. Sotva vošiel do lesa, zbadal obludného obra, ako ťahal za sebou za hlavy rúčeho rytiera a jeho pani. Lotor Jano zosadol z koňa a uviazal ho o dubový strom. Obliekol si kabát neviditeľnosti, pod ktorým mal meč ostrosti.

Keď prišiel k obrovi, niekoľkokrát ho zasiahol, ale nemohol dosiahnuť na jeho telo, iba na jeho stehná, taký bol ten obor vysoký. Tak zobral meč do oboch svojich rúk a celou svojou silou mu začal do stehien a odťal mu obe nohy. Keď bol obor na zemi, lotor Jano k nemu pristúpil a vrazil mu meč hlboko do srdca. Ten tam vtedy naposledy vydýchol a jeho život vyhasol.

Rytier a jeho pani ďakovali lotrovi Janovi za vyslobodenie a pozvali ho do svojho domu, kde mu chceli ponúknuť odmenu za jeho nenahraditeľnú službu.

„Nie,“ povedal lotor Jano, „nebudem mať pokoj, dokedy nenájdem sídlo tohto obludného monštra.“ Spýtal sa rytiera na cestu, vysadol na koňa a vydal sa tým smerom. Veľmi skoro zbadal v diaľke ďalšieho obra, ako sedí na veľkom kuse dreva a čaká na svojho brata.

Lotor Jano zosadol zo svojho koňa. Obliekol si kabát neviditeľnosti. Prišiel k obrovi, zahnal sa a chcel mu odťat hlavu, ale minul svoj cieľ a odťal mu len nos. Hneď nato obor zobral svoj obušok a začal sa ním okolo seba neľútostne oháňať.

„Teda,“ povedal lotor Jano, „keď si taký zúrivý, hneď ťa pošlem na istú smrť!“ Vyskočil na drevenú kladu, bodol ho mečom do chrbta a ten hneď padol mŕtvy na zem.

Lotor Jano potom pokračoval vo svojej ceste cez hory a doly. Až prišiel na úpätie vysokej hory. Zaklopal na dvere osamoteného domu. Otvoril mu starý muž, ktorý ho vpustil dnu.

Keď sa lotor Jano usadil, pustovník sa mu prihovoral:

„Syn môj, na kopci tejto hory je zakliaty zámok, kde žije obor Galigantus a ohavný čarodejník. Nariekam nad osudom vojvodovej dcéry. Keď sa prechádzala v otcovej záhrade, ju uniesli. Priviedli ju na zámok a premenili na srnku.“

Lotor Jano sľúbil, že ráno, aj keby mal riskovať svoj život, sa pokúsi vyriešiť záhadu a prelomiť zaklínadlo. Po dobrom spánku skoro vstal, obliekol si kabát neviditeľnosti a bol pripravený na výpravu.

Keď vyliezol na vrch hory, uvidel dvoch ohnivých okrídlených levov. Ale prešiel vedľa nich bez najmenšieho strachu z nebezpečenstva, lebo mal na sebe kabát neviditeľnosti. Na bráne do zámku našiel napísané tieto riadky:

„Ktokoľvek dokáže zatrúbiť na túto trúbku,
spôsobí zvrhnutie vlády obrov vskutku.“

Hneď ako si lotor Jano toto prečítal, vzal do rúk trúbku a hlasno na ňu zatrúbil. To spôsobilo, že sa brána rozletela dokorán a celý zámok sa zatriasol.

Obor aj kúzelník teraz vedeli, že ich zlomyseľné dni života sú u konca. Začali si obhrýzať prsty a triasť sa od strachu. Lotor Jano vytiahol svoj meč ostrosti a skoro sa mu podarilo obra zabiť. Čarodejníka odniesol vzdušný vír ďaleko preč až do nenávratna. A každý rytier a krásna dáma, ktorí boli premenení na vtáky či zvieratá sa zmenili do svojej pôvodnej podoby. Zámok zmizol ako dym a hlavu obra Galiganta poslali kráľovi Artúrovi.

Rytieri a dámy v tú noc odpočívali v pustovni starého muža. Na druhý deň sa vybrali na kráľovský dvor. Lotor Jano išiel tiež ku kráľovi. Podal Jeho Výsosti opis všetkých svojich urputných bojov.

Sláva lotra Jana sa rozniesla po celom kráľovstve. Kráľ si želal, aby mu vojvoda dal svoju dcéru za manželku, z čoho sa tešilo celé kráľovstvo. Po svadbe dal kráľ lotrovi Janovi veľký statok, na ktorom žil so svojou manželkou šťastne a spokojne po zvyšok svojho života.

****Koniec****

7*/ Modrá brada (PRE12R+)

(Čítanie s vekovým upozornením, pre 12+ ročných)

Charles Perrault

162. diel zo 400

francúzska poviedka, počet slov 1730

Niekedy veľmi dávno v minulosti žil raz jeden muž, ktorý vlastnil prepychové domy aj v meste, aj na vidieku, veľkú hromadu strieborných a zlatých tehličiek, krásne vyšívany nábytok a všetky vozy do jedného pozlátené zlatom. Tento človek však bol veľmi nešťastný, lebo mal modrú bradu, čo ho robilo desivo škaredým, a to až tak veľmi, že všetky ženy a dievčatá utekali od neho rýchlo preč.

Jedna z jeho susediek, dáma kvality, mala dve dcéry, ktoré boli obe dokonalé krásy. Rozhodol sa, že si jednu z nich zoberie za manželku. Tú, ktorú z nich, že toto rozhodnutie ponechá na ich matke. Nech ona rozhodne, ktorá z jej dcér sa zaňho vydá a stane sa jeho manželkou. Ani jedna z nich ho nechcela a obe z nich ho posielali za druhou z nich. Neboli schopné sa zmieriť s myšlienkou, že by ich manžel mal modrú bradu. A čo im okrem toho na ňom vadilo a z čoho mali odpor a nechúť voči nemu, bolo to, že on už bol predtým niekoľkokrát ženatý a nikto sa nikdy nedozvedel, čo sa prihodilo jeho manželkám a prečo od neho odišli.

Modrá brada, tak ho volali, chcel na ne zapôsobiť a získať si ich náklonnosť. Tak ich zobral spolu s ich matkou a štyrmi ďalšími dámami, s ktorými sa veľmi dobre poznali, do jedného svojho sídla na vidieku, kde zostali celý týždeň. Pridali sa k nim aj nejakí mladí ľudia zo susedstva.

Ich pobyt vo vidieckom dome sprevádzalo len potešenie zo zábavy. Usporiadávali sa tam samé veľkolepé večierky, poľovačky, rybárčenie, tancovanie, rozhovory plné smiechu, slávnostné hostiny, a hodovanie. V noci nešiel nikto do postele spať, ale všetci sa spolu zhromaždili, žartovali medzi sebou a doberali sa navzájom. V skratke, všetko dopadlo veľmi dobre. Dokonca mladšia dcéra si

začala myslieť o pánovi domu, že jeho brada nie je až tak veľmi modrá a že on je ohromný, slušný džentlmen.

Hneď ako sa vrátili domov, urobili sobáš. Asi o mesiac neskôr Modrá brada povedal svojej manželke, že musí ísť na služobnú cestu na vidiek, ktorá bude trvať minimálne šesť týždňov. Bola to vraj veľmi dôležitá záležitosť, ktorá sa nedala odložiť na neskôr. Želal si, aby nezostávala sama počas jeho neprítomnosti. Aby poslala po svojich priateľov, ktorí by jej robili spoločnosť. A ak si želá, môže ísť s nimi i na vidiek, aby sa doma sama nenudila a aby mala dobrú náladu všade, kde len je.

„Tu sú kľúče od dvoch veľkých skríň, kde sú moje najlepšie súčasti nábytku,“ povedal jej. „Tieto ďalšie kľúče sú od mojich strieborných a zlatých tehličiek, ktoré sa až tak veľmi nepoužívajú. Tieto ďalšie sú od skríň, kde uchovávam peniaze v striebre i zlate. Tieto sú od skriniek na šperky a drahokamy. A toto je univerzálny kľúč do všetkých mojich bytov. Ale tento malý kľúč tu je od malej komôrky na konci veľkej galérie na prízemí. Všetky dvere môžeš otvoriť a ísť do všetkých tých miestností okrem tej malej komory. Otvoriť dvere na nej ti zakazujem. Ak ich však predsa len otvoríš, potom nemôžeš očakávať odo mňa nič iné len môj veľký hnev a zlosť.“

Sľúbila mu, že bude dodržiavať všetky jeho pravidlá presne tak, ako jej prikázal. Vtedy ju horlivo objal, nasadol na voz a odišiel na svoju obchodnú cestu.

Jej susedia a jej dobrí priatelia sa nevedeli dočkať toho, že prídu k nej do domu na návštevu. Viacej než na novo zosobášenú dámu boli netrpezlivo zvedaví hlavne na to, že si pozrú ten jeho bohatý nábytok v dome. Pokiaľ tam bol Modrá brada sa neodvážili vojsť dnu, pretože jeho modrá brada im naháňala strach. Nazreli do všetkých izieb, skríň a šatníkov. A všetko, čo tam našli, bolo z toho najkvalitnejšieho a najdrahšieho materiálu. Akoby sa predbiehali všetky tie vzácne cennosti jedna cez druhú.

Potom vyšli na horné poschodie, kde boli dve veľké izby. Nachádzal sa v nich ten najlepší a najvzácnejší nábytok. Nevedeli sa vynadávať a dostatočne obdivovať veľké množstvo krásneho čalúnenia, postelí, gaučov, skriniek, stojanov, stolov, a zrkadiel,

v ktorých sa mohol každý vidieť od hlavy až po päty. Niektoré zo zrkadiel mali sklenené orámovanie, iné strieborné alebo dokonca i pozlátené. Boli tu tie najluxusnejšie a najveľkolepejšie veci, aké kto kedy len mohol niekde vidieť.

Neprestali vychvaľovať a zároveň závidieť šťastie svojej priateľky. Tá sa medzitým snažila zamestnať ich pozornosť krásou a obdivovaním svojho veľkého domu, pretože bola veľmi netrpezlivá a zvedavá na to, čo sa nachádza v tej malej komôrke na prízemí. Tak veľmi bola unášaná zvedavosťou, že si ani neuvedomila, že odprevádzať svoju spoločnosť v zhone je neslušné a nespoločenské. Keď však napokon odišli, zišla dolu malým zadným schodiskom v takom rýchlom zhone, že si skoro trikrát zlomila krčnú chrbticu.

Keď prišla k tej malej komôrke, na chvíľu zastala. Rozmýšľala o manželovom zákaze. Uvažovala o tom, aké možné nešťastie by sa jej mohlo stať, ak bude neposlušná a otvorí dvere na tej komôrke, čím poruší manželov zákaz. Pokušenie však bolo také veľké, že ho nevedela prekonať. S roztrasenou rukou vzala do ruky malý kľúč, odomkla a otvorila dvere. Keďže okná boli zatvorené, veľmi dobre nemohla vidieť, čo sa nachádza v miestnosti. Po nejakej chvíli si všimla, že dlážka bola pokrytá zoschnutou krvou, na ktorej ležalo niekoľko mŕtvych tiel žien naukladaných popri stene. Všetko to boli bývalé manželky, ktoré dal Modrá brada zavraždiť, pekne krásne jednu po druhej. Myslela si, že skoro zomrie od strachu. Malý kľúč, ktorým otvorila dvere a vytiahla zo zámku, jej vypadol z ruky.

Potom ako sa prebrala z nemilého prekvapenia, zdvihla kľúč, zamkla dvere a odišla na poschodie do izby sa zotaviť. Ale z toho, čo videla, sa nevedela prebrať, taká bola vystrašená. Ako spozorovala, na kľúči od malej komory bola krvavá škvrna. Snažila sa ju vyčistiť tak veľmi, ako sa len dalo, ale krv z neho sa nedala nijako vyčistiť, lebo to bol čarovný kľúč. Pritom vyskúšala rôzne mydlá dokonca aj piesok, ale krvavá škvrna z neho nešla zísť dolu.

Modrá brada sa vrátil zo svojej cesty v ten istý večer. Vravel, že dostal zo svojej cesty plno listov o tom, že jeho obchodné záležitosti dopadli v jeho prospech veľmi dobre. Jeho manželka urobila všetko preto, aby ho uistila, že je šťastná z jeho skorého príchodu.